

**Procedura ewakuacji osób
z budynku Centrum Usług
Wspólnych Placówek
Oświatowych we Włocławku
z uwzględnieniem
bezpieczeństwa osób
z niepełnosprawnościami oraz
innych osób ze szczególnymi
potrzebami.**

Procedura ewakuacji osób z budynku Centrum Usług Wspólnych Placówek Oświatowych we Włocławku z uwzględnieniem bezpieczeństwa osób z niepełnosprawnościami oraz innych osób ze szczególnymi potrzebami.

I. WSTĘP

1. Zgodnie z Ustawą z dnia 19 lipca 2019 r. (tj. Dz.U z 2022 r. poz. 2240) o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, osoba ze szczególnymi potrzebami to osoba, która ze względu na swoje cechy zewnętrzne lub wewnętrzne, albo ze względu na okoliczności, w których się znajduje, musi podjąć dodatkowe działania lub zastosować dodatkowe środki w celu przewyciężenia bariery, aby uczestniczyć w różnych sferach życia na zasadzie równości z innymi osobami.
2. CUWPO jest zobowiązane do zapewnienia minimalnych wymagań służących dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami w zakresie:
 - 1) dostępności architektonicznej,
 - 2) dostępności cyfrowej,
 - 3) dostępności informacyjno- komunikacyjnej.

II. POSTANOWIENIA OGÓLNE

§ 1. Cele Procedury ewakuacji

1. Procedura ewakuacji osób z budynku Centrum Usług Wspólnych Placówek Oświatowych z uwzględnieniem bezpieczeństwa i potrzeb osób z niepełnosprawnościami oraz innych osób ze szczególnymi potrzebami zwana dalej „Procedurą ewakuacji” ma na celu zapewnienie sprawnego przygotowania i przeprowadzenia ewakuacji osób z budynku Centrum Usług Wspólnych Placówek Oświatowych w sytuacji zagrożenia z uwzględnieniem bezpieczeństwa osób z niepełnosprawnościami oraz innych osób ze szczególnymi potrzebami.
2. Centrum Usług Wspólnych Placówek Oświatowych zapewnia obsługę osób ze szczególnymi potrzebami.
3. Niniejsza procedura określa zasady postępowania pracowników CUWPO w przypadku obsługi osób ze szczególnymi potrzebami, a także zachowania i postępowania pracowników w przypadku ewakuacji tych osób.

§ 2. Zakres przedmiotowy Procedury ewakuacji

Procedura ewakuacji z budynku Centrum Usług Wspólnych Placówek Oświatowych określa:

- 1) tryb ewakuacji osób z budynku CUWPO ze szczególnym uwzględnieniem bezpieczeństwa osób z niepełnosprawnościami oraz innych osób ze szczególnymi potrzebami,
- 2) osoby odpowiedzialne za działania związane z ewakuacją osób z budynku CUWPO, z uwzględnieniem bezpieczeństwa osób z niepełnosprawnościami oraz innych osób ze szczególnymi potrzebami,

- 3) działania mające na celu przygotowanie pracowników CUWPO do ewakuacji osób z budynku CUWPO z uwzględnieniem bezpieczeństwa osób z niepełnosprawnościami oraz innych osób ze szczególnymi potrzebami.

§ 3. Zakres podmiotowy Procedury ewakuacji

1. Procedura ewakuacji dotyczy wszystkich pracowników CUWPO oraz innych osób przebywających na terenie CUWPO
2. Procedura ewakuacji zapewnia w szczególności bezpieczeństwo osobom z niepełnosprawnościami oraz innym osobom ze szczególnymi potrzebami.
3. Osobami z niepełnosprawnościami w rozumieniu Procedury ewakuacji są osoby posiadające aktualne orzeczenie o niepełnosprawności, o stopniu niepełnosprawności albo orzeczenie, o którym mowa w art. 5 oraz art. 62 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (dokument równoważny).
4. W szczególności są to:
 - 1) osoby z ograniczoną zdolnością poruszania się,
 - 2) osoby z dysfunkcją wzroku,
 - 3) osoby z dysfunkcją słuchu i mowy.
5. Osobami ze szczególnymi potrzebami w rozumieniu procedury ewakuacji są wszystkie inne osoby, które ze względu na swoje cechy zewnętrzne lub wewnętrzne, albo ze względu na okoliczności, w których się znajdują, muszą podjąć dodatkowe działania lub zastosować dodatkowe środki w celu przewyciężenia bariery, aby uczestniczyć w różnych sferach życia na zasadzie równości z innymi osobami.
6. Jeżeli w Procedurze ewakuacji użyto określenia „osoba z niepełnosprawnościami”, odnosi się ono zarówno do osób z niepełnosprawnościami jak i innych osób ze szczególnymi potrzebami.

III. OGÓLNE ZASADY PRZEPROWADZANIA EWAKUACJI W CUWPO

§ 4. Ewakuacja oraz zagrożenia powodujące konieczność ewakuacji

1. Ewakuacja jest to zaplanowane lub doraźnie zorganizowane wyprowadzenie pracowników, oraz innych osób, a także przemieszczenie środków materiałowych z zagrożonego budynku do wyznaczonych rejonów zbiórki ludzi i składowania sprzętu (rejonów ewakuacji).
2. Ewakuację zarządza się w szczególności w przypadku zagrożenia:
 - 1) pożarem, jeżeli nie jest możliwe prowadzenie akcji gaśniczo-ratunkowej i opanowanie pożaru przy pomocy podręcznego sprzętu gaśniczego,
 - 2) aktem terrorystycznym, w tym w związku z uzyskaniem informacji o podłożeniu ładunku wybuchowego lub innych materiałów niebezpiecznych dla życia lub zdrowia ludzi,
 - 3) skażeniem toksycznymi środkami przemysłowymi, jeżeli czas dojścia obłoku skażonego powietrza jest większy niż 15 minut;
 - 4) powodzią,
 - 5) katastrofą budowlaną.

§ 5. Osoby odpowiedzialne za ewakuację osób z budynku CUWPO.

1. W CUWPO całością działań związanych z organizacją, przeprowadzeniem i zabezpieczeniem ewakuacji kieruje Dyrektor CUWPO, a w razie jej lub jego nieobecności – zastępca Dyrektora.
2. Do pomocy w przeprowadzeniu ewakuacji wyznaczane są osoby wspierające ewakuację. Osoby wspierające ewakuację wyznaczane są przez doktora CUWPO.

3. Osoby wspierające ewakuację w trakcie prowadzonej ewakuacji kierują pracowników i innych osób drogami ewakuacji do wyjść ewakuacyjnych i rejonów ewakuacji.
4. Po ogłoszeniu ewakuacji osoby wskazane w ust. 3 udają się wraz z pracownikami i innymi osobami uczestniczącymi w zajęciach do wyznaczonego rejonu ewakuacji. Głównym zadaniem tych osób jest ewakuacja wszystkich osób nad którymi sprawują opiekę oraz zapewnienie drożności wyjść ewakuacyjnych.
5. Pracownik konserwator albo inna osoba pomaga przy ewakuacji do czasu przybycia na miejsce Straży Pożarnej, Policji lub innych służb.

§ 6. Postępowanie w przypadku wystąpienia zagrożenia powodującego konieczność ewakuacji

1. Każdy pracownik i inna osoba w przypadku powzięcia informacji o pożarze lub innym zagrożeniu powodującym konieczność ewakuacji jest obowiązana powiadomić o tym fakcie właściwe służby, np. Straż Pożarną, oraz Dyrektora CUWPO, w którym powstało zagrożenie.
2. Dyrektor CUWPO, który powziął informację o pożarze lub innym zagrożeniu powodującym konieczność ewakuacji niezwłocznie powiadamia o tym fakcie właściwe służby, jeżeli dotychczas nie zostały one powiadomione oraz zawiadamia telefonicznie właściwego kierownika budynku, a także ogłasza alarm pożarowy i przystępuje do działań zgodnie z instrukcją bezpieczeństwa pożarowego budynku.
3. W przypadku ogłoszenia ewakuacji, za bezpieczne dotarcie osoby ze szczególnymi potrzebami do wyznaczonego punktu zbiórki poza strefę zagrożenia odpowiada pracownik obsługujący, będący w bezpośrednim kontakcie z tą osobą. Natomiast inni pracownicy są zobowiązani do pomocy w bezpiecznym przemieszczaniu takiej osoby do punktu zbiórki. Pracownik opuszczający swoje stanowisko pracy zobowiązany jest do udzielenia pomocy w ewakuacji osoby z niepełnosprawnością, którą zauważy w trakcie ewakuacji.
4. W pierwszej kolejności należy ewakuować osoby z tej części budynku, w której powstał pożar lub te, które znajdują się na drodze rozprzestrzeniania się ognia. Wśród ewakuowanych w pierwszej kolejności powinny być osoby o ograniczonej z różnych względów zdolności poruszania się, natomiast zamykać strumień ruchu powinny osoby, które mogą poruszać się o własnych siłach.
5. Osoby niepełnosprawne ruchowo oraz z dysfunkcjami wzroku należy ewakuować przenosząc je na rękach, krzesłach, kocach lub innym sprzęcie przeznaczonym do ewakuacji osób.
6. Jeżeli droga ciągami komunikacyjnymi (korytarze, klatki schodowe) może być niebezpieczna z powodu np.: dużego zadymienia lub wysokiej temperatury należy wybrać pomieszczenie do ukrycia się i bezpiecznego oczekiwania na pomoc straży pożarnej. Pomieszczenie to powinno być oddalone od źródła ognia i dymu. Drzwi pomieszczenia lub okna w razie konieczności należy uszczelnić kocem lub odzieżą. Należy powiadomić zarządzającego ewakuację lub służby, że w pomieszczeniu są osoby, które oczekują na pomoc

§ 7. Komunikacja bezpośrednia z osobą ze szczególnymi potrzebami

Osoby niepełnosprawne oraz doświadczające trudności w komunikowaniu się mogą realizować swoje sprawy w CUWPO za pośrednictwem:

- 1) osoby przybranej (opiekun/przewodnik), wybraną przez osobę niepełnosprawną lub niesłyszącą. Opiekun winien być pełnoletni (skończone 18 lat), a w przypadku osoby niewidomej – przewodnik musi mieć ukończone 13 lat. Zadaniem osoby przybranej jest pomoc w załatwieniu spraw w CUWPO. Z pomocy osoby przybranej nie można skorzystać w sytuacji, gdy informacje, które mają być przekazane są prawnie chronione ze względu na ochronę informacji niejawnych.
- 2) w takiej sytuacji dostęp do tych informacji przysługuje wyłącznie osobie, której te informacje przybycia z psem asystującym/psem przewodnikiem, który towarzyszy osobie z niepełnosprawnością, wykonując dla niej specjalne zadania, pies musi być odpowiednio

wyszkolony i odpowiednio oznaczony certyfikatem, widocznym na uprząży psa asystującego/psa przewodnika i zawierającym oznakowania: • miejsce i datę wydania certyfikatu, • numer i datę wpisu do rejestru prowadzonego przez Pełnomocnika Rządu ds. Osób Niepełnosprawnych, • rasę, imię oraz datę urodzenia psa, • imię i nazwisko osoby z niepełnosprawnością, której pies będzie służył, • podstawę prawną wydania certyfikatu oraz pieczęć i podpis podmiotu wydającego certyfikat.

§ 8. Decyzja o rozpoczęciu ewakuacji

1. Decyzję o rozpoczęciu ewakuacji podejmuje:
 - 1) Dyrektor CUWPO – w odniesieniu do budynku CUWPO – a w razie jego nieobecności – Zastępca Dyrektora,
 - 2) Niezwłocznie po dokonaniu niezbędnych czynności Dyrektor informuje telefonicznie odpowiednie służby o podjęciu decyzji o rozpoczęciu ewakuacji.

§ 9. Przebieg ewakuacji

1. Osoby ewakuowane zobowiązane są do stosowania się do poleceń funkcjonariuszy Straży Pożarnej i Policji oraz osób wspierających ewakuację i innych osób odpowiedzialnych za ewakuację.
2. Po podjęciu decyzji o rozpoczęciu ewakuacji osoby przebywające w budynku zobowiązane są do:
 - 1) przzerwania wykonywanych czynności,
 - 2) wyjścia z pomieszczeń biurowych i innych,
 - 3) skierowania się w sposób uporządkowany do wyjścia ewakuacyjnego,
 - 4) wyjście z budynku i ustawienie się w miejscu zbiórki.
3. Ewakuacja odbywa się zgodnie z oznaczeniami dróg ewakuacyjnych, rozmieszczonymi na wszystkich kondygnacjach budynku, w kolejności ustalonej w instrukcji bezpieczeństwa pożarowego. Podczas ewakuacji nie ma możliwości korzystania z wind.
4. Osoby ewakuowane zbierają się w miejscu zbiórki i oczekują na dalsze instrukcje.

§ 10. Zakończenie ewakuacji

1. Decyzję o zakończeniu ewakuacji podejmuje:
 - 1) Dyrektor CUWPO – w odniesieniu do pomieszczeń CUWPO – w razie jego nieobecności – Zastępca zastępujący w danym dniu Dyrektora,
 - 2) Decyzję o powrocie do budynku podejmuje Dyrektor lub Zastępca Dyrektora po uzyskaniu zgody kierującego akcją dowódcy jednostki Straży Pożarnej lub funkcjonariuszy Policji.
2. Po zakończeniu ewakuacji Dyrektor CUWPO albo jego Zastępca przejmuje budynek od właściwych służb i przywraca go do stanu normalnego funkcjonowania.

§ 11. Instrukcja bezpieczeństwa pożarowego

1. W budynku CUWPO obowiązują instrukcje bezpieczeństwa pożarowego.
2. Instrukcje znajdują się:
 - 1) w biurze Dyrektora CUWPO,
 - 2) Kierownik Działu BHP oraz Ochrony Przeciwpożarowej nadzoruje zgodność instrukcji bezpieczeństwa pożarowego obowiązujących w budynku CUWPO z niniejszym dokumentem i powszechnie obowiązującymi przepisami prawnymi.
3. Zapoznanie się pracownika z instrukcjami bezpieczeństwa pożarowego obowiązującymi w budynku CUWPO zapewnia Dział Bezpieczeństwa i Higieny Pracy oraz Ochrony Przeciwpożarowej.

IV. OGÓLNE ZASADY EWAKUACJI OSÓB Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIAMI ORAZ INNYCH OSÓB ZE SZCZEGÓLNYMI POTRZEBAMI

§ 12. Pierwszeństwo ewakuacji osób z niepełnosprawnościami

W przypadku wystąpienia zagrożenia powodującego konieczność ewakuacji z budynku CUWPO osoby z niepełnosprawnościami są ewakuowane w pierwszej kolejności.

§ 13. Osoby odpowiedzialne za ewakuację osób z niepełnosprawnościami

1. Odpowiedzialność za ewakuację osób z niepełnosprawnościami ponoszą w przypadku:
 - 1) pracownika – jego bezpośredni przełożony, a jeżeli bezpośredni przełożony jest nieobecny osobą odpowiedzialną jest wówczas jego zastępca,
 - 2) innej osoby przebywającej w zagrożonym budynku CUWPO– każda osoba przebywająca w budynku w przypadku powzięcia informacji o przebywaniu takiej osoby w budynku CUWPO.
2. Osoby wskazane w ust. 1 wyznaczają osobę, którą doprowadzi osobę z niepełnosprawnością do punktu zbiórki.

V. SZCZEGÓLNE ZASADY EWAKUACJI OSÓB Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIAMI ORAZ INNYCH OSÓB ZE SZCZEGÓLNYMI POTRZEBAMI

§ 14. Ewakuacja osób z ograniczoną zdolnością poruszania się

1. Osobę o ograniczonej zdolności poruszania przeprowadza się lub przenosi do strefy bezpiecznej (np. na krzesło albo za pomocą tzw. chwytu kończynowego lub krzesłkowego) osoba wyznaczona przez osobę odpowiedzialną za ewakuację osób z niepełnosprawnościami.
2. Osobę z niepełnosprawnością, poruszającą się na wózku inwalidzkim, osoba wyznaczona przez osobę odpowiedzialną za ewakuację osób z niepełnosprawnościami:
 - 1) kieruje do odrębnej strefy pożarowej w budynku, lub
 - 2) znosi na parter budynku przez ewakuacyjną klatkę schodową kierując się do wyjścia na zewnątrz (bez opuszczania wózka inwalidzkiego), lub
 - 3) przewozi do ewakuacyjnej klatki schodowej (jeżeli jest to strefa bezpieczna, wydzielona pożarowo i oddymiana), pozostawiając przy niej jedną osobę oraz zgłaszając ten fakt osobie kierującej ewakuacją, lub
 - 4) kieruje do dźwigu pożarowego przystosowanego dla ekip ratowniczych, jeżeli taki znajduje się w budynku.

§ 15. Ewakuacja osób z dysfunkcjami wzroku

1. Osobie z dysfunkcją wzroku podczas ewakuacji należy zapewnić indywidualną opiekę osoby wyznaczonej, która pomoże jej w bezpieczny sposób opuścić budynek, w którym odbywa się ewakuacja.
2. Przed ewakuacją osoby z dysfunkcjami wzroku należy nawiązać z nią kontakt werbalny informując o konieczności ewakuacji. Podczas trwania ewakuacji należy na bieżąco informować osobę z dysfunkcją wzroku o kolejnych przeszkodach, w szczególności schodach oraz progach i podejmowanych działaniach, w szczególności konieczności pochylenia się oraz zmiany tempa kroku.
3. Podczas ewakuacji osoby z dysfunkcją wzroku należy zachowywać kontakt fizyczny z ewakuowanym, oferując jej wsparcie na własnym ramieniu wówczas stanie ona za tobą i chwyci cię dłonią nieco powyżej łokcia. Cztery palce wsunie pomiędzy twoją rękę i tułów, a kciukiem obejmie

- ramię z zewnątrz. W ten sposób osoba niewidoma będzie mogła doskonale orientować się, jakie ruchy wykonujesz.
- Osoby z dysfunkcjami wzroku korzystają ze swoich rąk do utrzymywania równowagi, więc nie należy chwycić jej za rękę, nie szarpać, nie łapać za łaskę, nie popychać i nie przesuwac, chwytanie ich za ręce może doprowadzić do upadku. Należy taką osobę zapytać jaka forma wsparcia będzie dla niej najbardziej komfortowa.
 - Należy pamiętać, że poruszając się z osobą niewidomą, asystent zawsze i wszędzie idzie pierwszy, a osoba niewidoma pół kroku za nim.
 - Obserwować nie tylko ziemię przed sobą i osobą niewidomą, ale także przestrzeń obejmującą tułów i głowę osoby niewidomej. Chodzi o to, aby nie zahaczyć o jakiegokolwiek elementy wiszące, stojące, wystające poza obrys budynku, etc.
 - W przypadku znalezienia się w ciasnej przestrzeni (np. w wąskich drzwiach), trzeba zasygnalizować to osobie niewidomej słownie oraz przez wysunięcie łokcia w tył. Wówczas osoba niewidoma schowa się za twoimi plecami i będziecie mogli pokonać drogę „gęsiego”. Idąc, koniecznie opisz otoczenie i wskazuj przeszkody, np. schody „w górę”, „w dół”.
 - Jeżeli trzeba przejść przez drzwi, osoba niewidoma powinna znaleźć się po stronie zawiasów. Należy poinformować ją odpowiednio wcześniej o takim manewrze i konieczności zmiany trzymanego ramienia. Podczas otwierania drzwi, osoba niewidoma, zabezpiecza swoją twarz wolną ręką, złapie skrzydło, a następnie sama je zamknie..

§ 16. Ewakuacja osób z dysfunkcjami słuchu i mowy

- Osobom z dysfunkcjami słuchu i mowy należy zapewnić właściwy sposób poinformowania o potrzebie ewakuacji poprzez system oświetlenia (dynamiczne oświetlenie ewakuacyjne) oraz dokładne i widoczne oznaczenie ciągów ewakuacyjnych.
- Przed ewakuacją osoby z dysfunkcjami słuchu i mowy należy upewnić się, poprzez zamachanie ręką lub dotknięcie ramienia, że nawiązany został kontakt wzrokowy z ewakuowanym.
- Zwracając się do osoby z dysfunkcjami słuchu i mowy podczas ewakuacji należy mówić z twarzą zwróconą w kierunku rozmówcy. Jeżeli osoba ewakuowana nie rozumie przekazywanej informacji należy unikać powtórzeń i ująć tę kwestię inaczej.

§ 17. Ewakuacja innych osób ze szczególnymi potrzebami

- Prowadząc ewakuację osób ze szczególnymi potrzebami należy uwzględnić konieczność traktowania każdej spośród nich jako indywidualnej jednostki.
- W toku ewakuacji należy uwzględnić, że zachodzące w szybkim tempie zmiany związane z zaistniałym zagrożeniem oraz ewakuacją mogą wśród osób ze szczególnymi potrzebami powodować dezorientację, panikę, stres, a także niechęć lub niemożność działania.

VI. SZKOLENIA I PRÓBY EWAKUACYJNE

§ 18. Próbne ewakuacje

- W budynku CUWPO przeprowadza się cykliczne praktyczne sprawdzenie organizacji i warunków ewakuacji zwane próbną ewakuacją, która odbywa się nie rzadziej niż raz na dwa lata.
- Próbna ewakuacja musi każdorazowo uwzględniać sprawdzenie organizacji i warunków ewakuacji osób z niepełnosprawnościami.

§ 19. Organizacja i przeprowadzenie prób ewakuacji

1. Za organizację i przeprowadzenie próbnej ewakuacji w budynku CUWPO odpowiedzialni są: Główny Specjalista ds. BHP i Ochrony Przeciwpożarowej oraz Dyrektor budynku CUWPO.
2. Główny Specjalista ds. BHP i Ochrony Przeciwpożarowej w porozumieniu z Dyrektorem CUWPO ustalają termin, w którym ma odbyć się próbna ewakuacja danego budynku.
3. Główny Specjalista ds. BHP i Ochrony Przeciwpożarowej jest odpowiedzialny za zgłoszenie zamiaru przeprowadzenia próbnej ewakuacji. Na tydzień przed planowanymi działaniami zamiar należy zgłosić Komendantowi Miejskiemu/Powiatowemu Państwowej Straży Pożarnej właściwemu ze względu na lokalizację budynku CUWPO.
4. Po zakończeniu próbnej ewakuacji Główny Specjalista ds. BHP i Ochrony Przeciwpożarowej sporządza protokół jej przebiegu zgodnie ze wzorem przedstawionym przez Specjalistę BHP oraz Ochrony Przeciwpożarowej.

§ 20. Szkolenia ewakuacyjne

1. Tematyka ewakuacji, w tym ewakuacji osób z niepełnosprawnościami, jest ujęta w obowiązkowych szkoleniach wstępnych i okresowych z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy obowiązujących pracowników CUWPO.

§ 21. Postanowienia końcowe

1. Procedura jest dokumentem wewnętrznym w CUWPO i nie może być udostępniana osobom nieupoważnionym w jakiegokolwiek formie.
2. Każdy pracownik CUWPO zobowiązany jest do zapoznania się z treścią Procedury i przestrzegania postanowień zawartych w Procedurze.

Niniejsza Procedura, wchodzi w życie z dniem podpisania.

DYREKTOR
Centrum Usług Wspólnych
Placówek Oświatowych

mgr Beata Wąsińska-Wojciechowska

